

Література

1. Костенко Л. В. Вибране / Ліна Василівна Костенко. – К.: Дніпро. 1989. – 558 с.
2. Моренець В. Ліна Костенко – цього разу як традиціоналіст / В. Моренець // Укр. Культура. – 1993. – № 9. – С. 12 – 14.

Мустафа Явуз

**Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

Турція

Безай Дарія

**Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

Україна

ЗАСОБИ ВІДТВОРЕННЯ ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТУРЕЦЬКОМОВНОГО МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

У сучасному світі кожна людина стикається з потужним потоком інформації. Безсумнівно, більшість тих фактів і знань, які ми отримуємо про світ, передаються нам за допомогою ЗМІ, адже саме засоби масової інформації беруть участь в побудові індивідом його особливої картини світу, і навіть є «інструментом влади і знаряддям здійснення інформаційного диктату». Постійне посилення впливу ЗМІ на суспільство підвищило інтерес вчених до мови ЗМІ, що призвело до появи численних робіт, присвячених цьому феномену. Зрештою, в ХХ ст. всі питання, пов'язані з мовою ЗМІ, стали розглядатися всередині окремої науки – медіа-лінгвістики. Даний термін був запропонований Т.Г. Добросклонською, яка визначила медіа-лінгвістику як самостійну наукову дисципліну, «предметом якої є вивчення функціонування мови у сфері масової комунікації». У центрі дослідження медіа-лінгвістики знаходяться поняття медіа-дискурсу та медіа-тексту, тобто основні форми

існування мови ЗМІ. Питання функціонування та співвідношення медіа-дискурсу та медіа-тексту актуальні і на сьогодні.

До основних характеристик медіа-тексту відносять його динамічний характер, багатоплановість, багатовимірність, поліфонічність, гетерогенність (поєднання візуальних, вербальних або ін. компонентів всередині одного текстового простору), інтегральність, соціально-регулятивну природу, а також подійність (тобто прагнення до подачі подій за їх актуальності).

Турецькомовний медійний дискурс викликає особливу наукову зацікавленість: медіа-індустрія Туреччини на сьогодні знаходиться на стадії стрімкого та безперервного розвитку, є налагодженою системою, що відповідає вимогам величезної кількості споживачів. Не тільки національні, але міжнародні ринки також демонструють великий інтерес до медіа-продуктів Туреччини.

Актуальність цієї роботи зумовлена тим, що фундаментальних досліджень з приводу вивчення турецькомовного медіа-дискурсу проводиться, на наш погляд, замало. Крім того, іноді навіть найточніший переклад вербальної складової не враховує взаємозв'язків усередині медіа-повідомлення – між його вербальним, візуальним і звуковим компонентами. Такий підхід затемнює образний ряд і тим самим ускладнює усвідомлення споживачем позитивних характеристик повідомлення в цілому. Нарешті, еквівалентний переклад вербальної складової медіа-повідомлення, що не приймає до уваги національно-культурної специфіки цільової аудиторії (невідповідність фонових знань адресанта і адресатів), стратегію мовленнєвого впливу, вживану в процесі створення рекламного повідомлення та початкову мету бенефіціанта, а також стилістичні особливості оформлення рекламного дискурсу, у свою чергу, приречений на невдачу.

Об'єктом цієї роботи є турецькомовний медійний дискурс.

Предмет дослідження – способи актуалізації лексико-стилістичних особливостей оформлення турецькомовного медійного дискурсу та засоби їх адекватного відтворення українською мовою.

Мета започаткованого дослідження полягає у виявленні комунікативно-стандартизованої специфіки турецькомовного медійного дискурсу в спектрі вивчення притаманних йому відповідних стратегій, тактик та засобів їх лінгвістичної актуалізації.

Мета дослідження визначає такі його **завдання**:

- 1) детермінувати феномен «медіа-дискурс» з точки зору його тактико-стратегічної реалізації;
- 2) виявити лексико-стилістичні особливості оформлення турецькомовного медійного дискурсу;
- 3) проаналізувати засоби адекватного відтворення турецькомовного медіа-повідомлення українською мовою.

Методологічною основою проведеного дослідження стали загальні методи наукового пізнання: методи аналізу і синтезу, порівняльний, формально-логічний, системний, методи індукції та дедукції.

Матеріалом дослідження стали медіа-тексти турецьких ЗМІ та взірці їх перекладів українською мовою.

Унікальність медійного дискурсу як виду словесності та об'єкта перекладу вимагає, з одного боку, його всебічного перекладацького аналізу, а з іншого – розробки спеціального методу перетворення медіа-повідомлень з однієї культурно-мовної реальності в іншу.

Література

1. Алексеева И. И. Введение в переводоведение. М.: Academia, 2006. – 367 с.
2. Арутюнова Н. Д. Дискурс // Лингвистический энциклопедический словарь / Гл. ред. В. Н. Ярцева. М.: Сов. энцикл., 1990. – С. 136 – 137.
3. Данилова А. А. Манипулирование словом в средствах массовой информации / А. А. Данилова. – М.: Добросвет, Издательство КДУ, 2009. – 234 с.
4. Кожемякин Е.А. Массовая коммуникация и медиадискурс: к методологии исследования // Научные ведомости Белгородского государственного университета. Серия : Гуманитарные науки. 2010. № 2 (83). – С. 13 – 21 с.
5. Кулик В. Дискурс українських медій: ідентичності, ідеології, владні стосунки / В. Кулик. – К.: Критика, 2010. – 655 с.
6. Миронова Н.Н. Оценочный дискурс: проблемы семантического анализа // Изв. ИРЯ РАН. Сер.литературы и языка. 1997. № 4.
7. Петрова Н. Е. Язык современных СМИ: средства речевой агрессии: [учеб. пособие] / Н. Е. Петрова, Л. В. Рацибурская. – М.: Флинта, Наука, 2011. – 160 с.

8. Сдобников В. В. Коммуникативная ситуация как основа выбора стратегии переревода / Сдобников Вадим Витальевич. – Н. Новгород : Нижегородский Государственный Лингвистический Университет им. Н. А. Добролюбова, 2015. – 492 с.

Світлана Грушко

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Україна

СПОНУКАЛЬНІ ПРИЧИНИ ПРАГМАТИЧНОГО ПІДХОДУ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПЕРЕКЛАДАЧА НАУКОВО- ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ

Актуальність дослідження. В сучасних умовах обміну науково-технічною інформацією все більшого значення набуває технічний переклад. Конкретні вимоги, щодо цього виду перекладу викликають труднощі у студентів-перекладачів. Формування окремого виду професійних інформаційно-комунікативних умінь майбутнього перекладача, вміння здійснювати повноцінний мовний трансфер для перекладу науково-технічних текстів, є актуальною проблемою, вирішення якої сприятиме підвищенню якості професійної підготовки майбутнього перекладача у ВНЗ.

Мета дослідження – виявити труднощі науково-технічного перекладу і спонукальні причини у підготовці професійної підготовки майбутнього перекладача у ВНЗ. Досягнення цієї мети передбачає вирішення **завдань**:

- виявити труднощі перекладу наукових текстів у практичному вимірі;
- визначити вимоги до цього типу перекладу у прагматичній площині;
- розглянути мовні проблеми, які виникають у студентів-перекладачів.

Об'єкт дослідження – науково-технічний переклад.

Предмет дослідження – труднощі та спонукальні причини у підготовці перекладачів у ВНЗ.

У практичному вимірі труднощі навчання перекладу науково-технічних